

Årsrapport for kontrollarbeidet 2024

Kontrollutvalget i Bærum kommune

Vedtatt i kontrollutvalget 22.01.2024, sak 10/25.

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	2
Kontrollutvalgets virksomhet	2
Møteaktivitet	2
Kontrollutvalgets oppgaver og saker	3
Orienteringer/redegjørelser	4
Statlige tilsyn	4
Besøk	4
Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen	4
Oppfølging av økonomiforvaltningen	4
Forvaltningsrevisjon	5
Eierskapskontroll	6
Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll	6
Henvendelser	6
Oppfølging av regnskapsrevisjon	7
Valg av revisor	7
Budsjett for kontrollarbeidet	7
Kontrollutvalgets rapportering	7
Kurs og konferanser	8
Sekretariatsfunksjonen	8

Innledning

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Kontrollutvalget fører løpende kontroll på vegne av kommunestyret og kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontroll. Utvalget kan imidlertid ikke overprøve politiske prioriteringer gjort av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret. Enkelte saker, som for eksempel forvaltningsrevisjons- og eierskapskontrollrapporter, oversendes til kommunestyret gjennom året. Årsrapporten gir en samlet oversikt over kontrollutvalgets virksomhet i 2024.

Kontrollutvalgets virksomhet

Kontrollutvalget i Bærum kommune består av 5 medlemmer.

Medlemmer	Varamedlemmer
Kjell Maartmann-Moe (Ap), leder	1. Are Helseth 2. Kari Seljelid
Hilde Solberg Øydne (H), nestleder	1. Elsbeth Tronstad 2. Jo Haugen 3. Runa Opdal Kerr
Monika Strand (FrP)	1. Arne Melsom 2. Tom Rokling 3. Gunn Bjerke
Kaare Granheim (KrF)	1. Sven Crosby 2. Arne Inge Mathisen 3. Kari Husøy
Borghild Tenden (V)	1. Dag Jørstad 2. Janne Distad

Møteaktivitet

Kontrollutvalget avholder åpne møter, med unntak av behandling av enkeltsaker som kan/skal lukkes¹. Møtene holdes som regel på rådhuset.

I 2024 har kontrollutvalget hatt 10 møter og 84 saker har stått på dagsorden. I 2023 gjennomførte kontrollutvalget 11 møter og behandlet 83 saker.

Kontrollutvalgets leder legger frem kontrollutvalgets saker i kommunestyret.

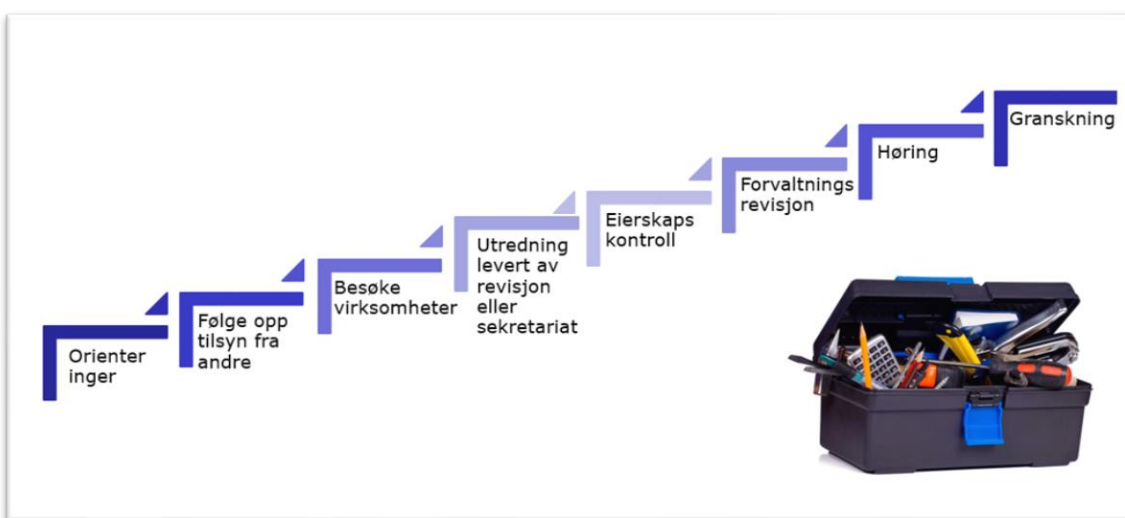
¹ Kommuneloven § 11-5

Kontrollutvalgets oppgaver og saker

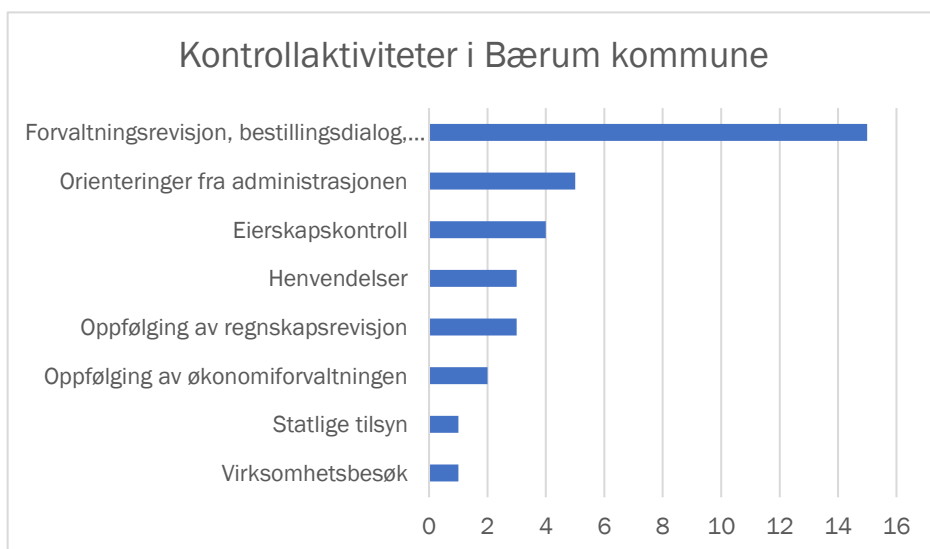
Kontrollutvalget tar opp et bredt spekter av saker for å ivareta det løpende kontrollansvaret. Innspill til saker kan også komme fra statsforvalteren og andre aktører, i tillegg til saker knyttet til revisjon.

Kontrollutvalget kan benytte ulike framgangsmåter for å føre kontroll, avhengig av sakens art. Ulike saker krever ulike tilnærminger, og det er derfor viktig at utvalget velger metoder som effektivt sikrer tilgang til nødvendig informasjon for å belyse sakene. Den minst ressurskrevende tilnærmingen er å be administrasjonen om orienteringer. Kontrollutvalget kan også gjennomføre virksomhetsbesøk for å bli bedre kjent med forvaltningen.

De ulike kontrollformene illustreres ved figuren nedenfor, der tiltak som krever lite ressurser fra kontrollutvalgets side, er plassert nederst i trappa.

Bærum kontrollutvalg benyttet disse kontrollformene i 2024:

Nærmere om oppgavene følger nedenfor.

Orienteringer/redegjørelser

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjennomføres i hovedsak gjennom orienteringer fra administrasjonen. Dersom det er konkrete saker utvalget ønsker orientering om, innkalles kommunedirektøren. Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilke orienteringer det er aktuelt å be om fra administrasjonen.

I 2024 har kontrollutvalget fått en orientering om forsknings- og innovasjonsfondet, internkontroll og tilsyn, egenberedskap i helseinstitusjoner, vinterdrift av kommunale veier og kvalitetsarbeid etter internrevisjonen i Tildeling og forvaltning. Andre orienteringer har vært gitt i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og oppfølging av tidligere revisjoner.

Statlige tilsyn

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ansvar for å samordne statlige tilsynsaktører og koordinere planlagte statlige tilsyn med den kommunale egenkontrollen (forvaltningsrevisjoner). De fleste statlige tilsynsetater publiserer planlagte og gjennomførte tilsyn i den nasjonale tilsynskalenderen. Kontrollutvalgssekretariatet registrerer bestillinger på forvaltningsrevisjoner og gjennomførte rapporter der.

Kommunedirektøren legger hvert år frem en rapport om statlige tilsyn for kommunestyret. Kontrollutvalget fikk samme orientering i februarmøtet.

Besøk

Kontrollutvalget gjennomførte ett besøk i 2024.

I maimøtet besøkte kontrollutvalget Flytårnet Fornebu AS. Utvalget fikk en orientering om virksomheten og en omvisning. Det ble orientert om fokuset på rehabilitering og istandsetting av bygninger og eiendommer for kulturell aktivitet.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen

Når kontrollutvalget mottar revisjonsberetningen fra kommunens revisor, skal det gi en uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret før regnskapet vedtas. Formannskapet skal motta en kopi av uttalelsen i tide til å kunne ta den i betraktning før det gir sin innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Kontrollutvalget avga sin uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 i april møtet. Revisor avga en normalberetning for 2023, noe som betyr at årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift. Revisor hadde heller ingen skriftlige påpekninger som kontrollutvalget plikter å følge opp i forbindelse med årsregnskapet.

Oppfølging av økonomiforvaltningen

Regnskapsrevisor har kontrollopgaver knyttet til økonomiforvaltningen. Blant annet gjennomfører revisor en avgrenset undersøkelse basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering (forenklet etterlevelseskontroll). Revisor orienterte kontrollutvalget om valg av område i september møtet. I tråd med revisors vurdering besluttet kontrollutvalget å gjennomføre en etterlevelsesrevisjon på området finansforvaltning.

Kontrollutvalget mottok rapport om forenklet etterlevelseskontroll for 2023 i septembermøtet. Temaet for kontrollen var kontraktoppfølging. Resultatet av kontrollen viste ingen vesentlige feil eller mangler.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal se til at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Følgende rapporter er behandlet i kontrollutvalget i 2024:

Forvaltningsrevisjonen *det psykososiale arbeidsmiljøet og vold og trusler på barneskolene* ble behandlet i marsmøtet. Undersøkelsen viser at Bærum kommune har rutiner og praksiser for å følge opp ansatte som utsettes for vold og trusler.

Revisor konkluderer med at kommunen bør sørge for en mer lik praksis for hvordan oppfølging av hendelser skal foregå på alle skolene, ved at skolene iverksetter kommunens rutiner. Revisor mener også at det er behov for flere og bedre tiltak for at kommunen skal tilfredsstille oppfølging av ansatte som utsettes for vold og trusler.

Kommunestyret behandlet rapporten i april møtet [sak 36/24](#) og sluttet seg til kontrollutvalgets forslag.

Forvaltningsrevisjonen *personvern for borgere – viderebehandling av personopplysninger samlet inn for formål knyttet til barnevern* ble behandlet i april møtet. Undersøkelsen viser at kommunens prosedyrer er tilfredsstillende på noen områder, men mangelfulle når det kommer til hva vurderinger knyttet til viderebehandling skal inneholde. Samtidig finnes det flere tiltak i kommunen som bidrar til å forebygge at ulovlig viderebehandling av personopplysninger forekommer. Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets forslag i juni [sak 77/24](#).

Forvaltningsrevisjonen *om elevenes skolemiljø* ble behandlet av kontrollutvalget i junimøtet. Forvaltningsrevisjonen viser at kommunen i stor grad har et godt grunnlag for å unngå dårlig skolemiljø, og for hvordan dårlig skolemiljø bør rettes opp. Samtidig viser undersøkelsen at det er forskjeller mellom skolene, som tilsier at kommunen har et potensiale for å gjøre tiltak utover å opprettholde dagens innsats.

Kontrollutvalget har anbefalt flere tiltak til kommunen:

- Sikre at alle skoler har dokumenterte planer, som også kan benyttes til videre kommunikasjon og oppfølging.
- Bidra til at flere skoler tar i bruk verktøy som kan fange opp behov for tiltak på et tidligere stadium.
- Utvide læringsarenaer i kommunal regi til også å gjelde FAU representanter, utover å videreføre eksisterende nettverksarenaer og samlingspunkter for ansatte og skoleledelse.
- Se på mulighet for mer hensiktsmessige fellesverktøy for å dokumentere saker før det blir mer alvorlige saker

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets tiltak i septembermøtet i [sak 95/24](#).

Kontrollutvalget har i 2024 bestilt følgende forvaltningsrevisjoner for levering i 2025:

- Forvaltningsrevisjon av forebygging og mestring for hjemmeboende eldre
- Forvaltningsrevisjon av kommunale boligers omfang og standard
- Forvaltningsrevisjon av kritiske informasjonssystemer
- Forvaltningsrevisjon om innsikt i byggesaksbehandling.

I 2024 har kontrollutvalget fulgt opp forvaltningsrevisjonene om reduksjon av klimagassutslipp og av ressursbruk Aldring og mestring. Kontrollutvalget vil ha videre oppfølging av begge forvaltningsrevisjonene.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal se til at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget har bestilt en eierskapskontroll av Kalk eiendom AS som leveres i 2025.

Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for arbeidet med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV).

Arbeidet med planen har vært en prosess som har pågått i 2024. I dette arbeidet har kontrollutvalget hatt tre arbeidsmøter. BDO har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), hvor risikoen for feil og mangler i den kommunale tjenesteproduksjonen, samt i selskaper der kommunen har eierinteresser, har blitt vurdert. Denne ble behandlet av kontrollutvalget i aprilmøtet.

Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 ble behandlet av kontrollutvalget i junimøtet. Kommunestyret behandlet kontrollutvalgets forslag i septembermøte og gjorde justeringer i planen. Kontrollutvalget behandlet den justerte planen i septembermøtet. Kommunestyret har godkjent at kontrollutvalget avventer bestilling av forvaltningsrevisjonen *Bruk av, og kostnader til institusjonsplasser*, men ellers følger ellers oppsatt plan.

Plan for eierskapskontroll 2024-2028 ble behandlet av kontrollutvalget i augustmøtet. Imidlertid, utvalget endret en av innstillingene som ble sendt til kommunestyret for å få et likelydende vedtak som på Plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget behandlet den justerte planen i septembermøtet. Kommunestyret vedtok planen i oktobermøtet.

Endringer og rulling av planene gjøres av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

Henvendelser

Når kontrollutvalget mottar henvendelser må det gjøres en vurdering om utvalget skal foreta seg noe med de forhold henvendelsen tar opp, og eventuelt hva utvalget skal gjøre.

Kontrollutvalget har mottatt to henvendelser i 2024:

1. Henvendelse angående tildelingskontoret for helse- og omsorgstjenester
I februar mottok kontrollutvalget en henvendelse fra Løvemammaenes hjelpetjeneste om saksbehandlingstid og andre forhold knyttet til behandling av søknader om bistand til familier med barn med kronisk sykdom og funksjonshindringer. Kontrollutvalget sendte den til kommunedirektøren for umiddelbar oppfølging, da kommunedirektøren på eget initiativ hadde iverksatt en internrevisjon. Kontrollutvalget har fått orienteringer om oppfølgingsarbeidet, i junimøtet og septembermøtet og følger opp saken videre.
2. Henvendelse om utbygging i Oreligrenda
Kontrollutvalget mottok i februar en henvendelse fra naboer om merknader til en rammesøknad i Oreligrenda. Dette er en enkeltsak og klagesak som faller utenfor utvalgets mandat, ettersom kontrollutvalget ikke behandler enkeltsaker. Det er statsforvalter som er klageinstans og som endelig avgjør saken. Kontrollutvalget besluttet å ikke foreta seg noe ytterligere i saken.

Oppfølging av regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal sørge for at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget holder seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.

Kontrollutvalget har behandlet følgende rapporter fra revisjonen:

- Uavhengighetserklæringer for oppdragsansvarlig revisor
- Overordnet revisjonsstrategi 2024
- Revisjonsberetning 2024 for kommunen

Valg av revisor

Kommunestyret har vedtatt at forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal konkurranseutsettes, og dagens kontrakt utløper 31. mai 2025. Kontrollutvalget godkjente kriteriene for konkurransen i desembermøtet og skal innstille på valg av revisor. Kommunestyret velger revisor, som skal være på plass 1. juni 2025.

Budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget har ansvar for å legge frem et budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Budsjettet er delt inn i kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretariatsfunksjonen og revisjonen. Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til budsjett 2025 og økonomiplan for 2025-2028, med en fast samlet årlig ramme på kr 6 959 000. Kommunestyret vedtok en reduksjon i budsjettet til forvaltningsrevisjon på 1,5 millioner kroner, fra kr. 3 437 000 til kr. 1 937 000. Budsjettet for kontrollarbeidet er nå kr. 5 459 000.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporter fra forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller oversendes fortløpende til kommunestyret etter

hvert som de er ferdigbehandlet av kontrollutvalget. Dette er beskrevet under de aktuelle overskriftene i årsrapporten.

Kontrollutvalgets årsrapport 2023 samt Plan for kontrollarbeidet 2024 (årsplan) har blitt behandlet av kommunestyret. Plan for kontrollarbeidet 2025 er sendt til kommunestyret.

Kurs og konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. For at kontrollutvalget skal kunne utføre sine kontrolloppgaver, har utvalget behov for faglig påfyll.

Kontrollutvalget var representert på den årlige kontrollutvalgskonferansen for 2024, i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Dette er en viktig samling for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Kontrollutvalget tok initiativ til et seminar for alle kontrollutvalgene i «Vikus-området». Seminaret ble avholdt i Sandvika 30. oktober om *«Hvordan forebygge og avdekke korrupsjon? Slik kan kontrollutvalget bidra»*. Deltakere fra 22 kontrollutvalg deltok. Seminaret drøftet tema og tiltak for å styrke kontrollutvalgets arbeid med å forebygge og avdekke korrupsjon. Blant forslagene var å inkludere revisjonskriterier om antikorrupsjon, styrke revisjonsarbeidet med stikkprøver, evaluere habilitetsbestemmelser, sikre antikorrupsjonstiltak i kommunens og dens selskaper, og forbedre internkontroll og samarbeid mellom aktører som kommunedirektør, revisor og kontrollutvalget. [Det er utarbeidet et sammendrag fra seminaret her.](#)

Sekretariatsfunksjonen

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget ivaretas av Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (Vikus). Sekretariatet sørger for at kontrollutvalgets saker er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Kontrollutvalget har en bestillerrolle overfor revisjonen, som i hovedsak rapporterer til kontrollutvalget. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med å utføre denne bestillerrollen, blant annet ved å utarbeide forslag til planer for kontrollarbeidet, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

I tillegg kan Vikus utføre undersøkelser på oppdrag fra kontrollutvalget. Vikus fungerer som en sentral faglig ressurs og diskusjonspartner for kontrollutvalgene i medlemskommunene, og er det operative leddet som håndterer dialogen med både kommunedirektøren og revisjonen.

Kontrollutvalgets sekretariat, har en hjemmeside på www.vikus.no. Her publiseres utvalgets møteinnkallinger, saksdokumenter og protokoller fortløpende. På nettsiden finnes også informasjon om kontrollutvalget, sekretariatet og møteplanen. [Lenke til kontrollutvalget i Bærum sin side finner du her.](#)